

nímu zákonu, přece však dána je soudu mladistvých právomoc, zaříditi vše k nápravě dítěte potřebné, jestliže dítě dostane se k soudu.

Soudce mladistvých konstatoval, že se jedná v daném případě o dětský věk, opatří si data skutkového děje, data o poměrech dítěte a jeho okolí.

Jestliže výsledek šetření nevykazuje, že dítě žije v okolí, v němž je vydáno mravní zkáze, nebo že začíná pustnouti, odevzdá soudce mladistvých dítě osobě, jež má nad ním právo domácí kázně, k náležitému potrestání. Výkon tohoto trestu může svěřiti též úřadu školnímu, který ho provede buď důtkou nebo školním uzavřením.

V případě, že konaným šetřením bylo zjištěno, že dítě nebo mladistvý, který není z trestního činu podezřelý, žije v okolí, v němž mu hrozí zkáza, upozorní rodiče neb jich zástupce event. pěstouna, aby na nezletilého přísně dohlíželi a pečlivěji ho vychovávali; příkáže jim, aby nezletilce trestali, přidrželi k řádně návštěvě školy a aby ho odvraceli od okolí a způsobu života, jež ohrožují jeho mravní vývoj; v nutných případech ustanoví vedle toho ochránce nezletilého, aby dbal nad výchovou jeho; může nezletilce odstraniti z dosavadního okolí a dáti ho zatím do státního dětského útulku, svěřiti jej péči buďto některého spolehlivého příbuzného neb ochranného spolku.

Těchto opatření může býti použito jen tehdy, když z vyšetřených okolností vysvitá, že domácí nebo školní trest byl by málo účinným.

Nařízení soudce mladistvých, aby nezletilec byl dodán do státního dětského útulku, platí až do rozhodnutí sirotčí vrchnosti v téže věci. Za tím účelem sdělí soudce mladistvých každý takový případ poručenskému úřadu, za něž vlastně tu soud mladistvých jedná z důvodů nebezpečí v prodlení.

Rodiče, jich zástupci a pěstouni jsou povinni poslechnouti pokynů soudce mladistvých daný jim v zájmu dítěte neb mladistvého. Nevyhoví-li, dopouštějí se přestupku, o němž po slyšení obviněného rozhoduje soudce mladistvých, jenž vinníka potrestá pokutou do 100 K.

Dr. Jan Vážný, prof. univ. Komenského:

První říšský sjezd československých učitelů vysokých škol.

Dne 28. ledna 1921 usnesl se ústřední výbor spolku učitelů vysokoskolských svolati všeobecný říšský sjezd k vybudování svého nového programu. Spolek byl založen v roce 1909. Program tehdy vytčený (kromě některých skromných požadavků stavovských šlo hlavně o zřízení druhé české university) a od rakouské vlády po většině jen marnými sliby

odbylý, byl splněn brzy po převratu. Dočkali jsme se nejen druhé university v Brně, ale i třetí university na Slovensku a jiných vysokých škol. Nová doba, nové politické poměry a vůbec celý dnešní život tolik se liší od dob předválečných, dala československému učiteli vysokých nově úkoly. Uvědomit si je a vybudovat dle toho nový program, umožnit svědomitě plnění nových kulturních úkolů a upevnit organizaci stavovskou — toť bylo tedy účelem říšského sjezdu vysokoškolského.

Sjezd byl zahájen dne 14. května o 11. hod. všeobecnou schůzí v zasedací síni poslanecké sněmovny. Po úvodních formalitách promluvil prezident republiky T. G. Masaryk, protektor sjezdu. Jeho řeč nebyla formálním projevem, ale hluboce založenou vědeckou řečí o dnešním poslání vysoké školy a učitele vysokoškolského, o jeho významu pro vývoj národa. Dotýkáje se jednotlivých hesel dnešní doby, poukázal pan prezident na veliký význam popularisace vědy, zdůraznil však, že vysoká škola nesmí se vzdát vědecké přesnosti a odbornictví. »Vysoká škola má zabezpečiti poznatky a vzdělání pro politiku v pravém slova smyslu kulturní, ... má svou pracovitostí dodávati vzor a v tom býti vůdcem, ... má svým učením i svou methodou vésti ku sblížení jednotlivců i národů».

Po této řeči, s vřelým nadšením přijaté, učinili projevy cizí delegáti zahraniční, po nich pak promluvil jménem vlády ministr školství a národní osvěty Dr. V. Šrobár. Další částí programu byla slavnostní přednáška prof. Dra M. Hodži » O kulturní jednotě československé«, v níž přednášející ukázal, že kulturní jednota československá zachovala přes různá dějinná fakta, ji ohrožující, své podstatné znaky, a probral podrobně zvláště problém jazykový.

Téhož dne odpoledne započato bylo s pracemi v sekcích, jež potrvaly až do příštího dne odpoledne, načež bylo v plenu hlasováno o jednotlivých resolucích. Dne 14. května večer byla slavnostní recepce na hradě u pana presidenta republiky.

Všekeren program pracovní byl přidělen pěti sekcím:

- I. pro otázky všeobecné,
- II. pro mezinárodní vědecké a vysokoškolské otázky,
- III. pro otázky organizace vysokých škol,
- IV. pro otázky studentské,
- V. pro otázky stavovské.

V sekci I. odd. A. přednášel prof. V. Novák »Jak přiblížiti vysoké školy lidu?«, prof. C. Horáček »O nebezpečí nivelisace vzdělání«, prof. G. Friedrich »Československá encyklopedie«, prof. V. Švambers »Geograficko-statistický atlas republiky Československé«.

V sekci I. odd. B. přednášel Doc. J. Horák »Jak by se mělo provádět soustavné studium folkloristické vysokoškolskými odborníky«, Doc. V. Dědina »Československá vlastivěda«, prof. M. Ursíny »Slovenské vysoké školy technického směru«, prof. J. V. Hráský »Je účelno zakládati nové vysoké školy?«

Program sekce II. byl následující: Prof. Fr. Novotný »O významu studia klasičských jazyků pro studium na vysokých školách«, prof. E. Votoček »Mezinárodní součinnost vysokých škol«, prof. J. Bidlo »Mezinárodní součinnost vědeckých společností«, prof. V. Mathesius »Jak nejučelněji seznamovati cizinu s českou prací vědeckou?«

Program sekce III. byl tento: Prof. J. Jedlička »Obecné úvahy o reformě školství«, prof. B. Bvdžovský »Jak připravovati reformu studia?«, prof. P. M. Haškovec »Rozdělení zkoušek na filosofické fakultě«, prof. J. Hlava »Reforma organizace lékařských fakult«, prof. A. Miřička »Reforma studia na fakultách právnických«, prof. V. Felber »Úprava vědeckého studia technického«.

Program sekce IV. byl tento: Prof. V. Felber »Součinnost učitelských sborů s posluchači a samospráva studentstva«, prof. St. Kostlivý

»Výměna studentstva z Čech na Slovensko a obráceně«, prof. V. Tille »Zahraniční studium našich studentů«, prof. J. Jakubec »Podpora vědecké publikační činnosti studentstva«.

Program sekce V. by tento: Doc. J. Vilhelm »Docentská otázka a požadavky soukromých docentů«, prof. O. Srdínko »Úprava studijního roku na vysokých školách«, prof. A. Mířička »Stavovské požadavky«, doc. F. Novák »Požadavky asistentů«, doc. Fr. Kalda »Požadavky lektorů«.

O jednotlivých uvedených tématech byly nejen prosloveny přednášky, ale rozpředeny velmi zajímavé debaty a většinou i navrženy a přijaty resoluce. Přesné znění přednášek, jednotlivých debatních poznámek a návrhů, jakož i resolucí bude uveřejněno ve sjezdových publikacích.

V celku lze říci, že vysokoškolský sjezd splnil svůj úkol s plným zdarem. Účastníkům postaveny před oči krásné a zodpovědné úkoly, jež jim moderní doba ukládá, vidějí, jak krásných cílů bude lze docílití vzájemnou součinností, co nejsrdečnější spoluprací. Toto vědomí solidarity jest jedním z velkých výsledků sjezdu.

Ivan Jurecký.

Výfah z rozhodnutí Najvyššieho súdu Česko-slovenskej republiky vo veciach trestných.

Najvyšší súd:

Navádzanie (návod, štvanie) je právny pojem, ktorému zodpovedajúce skutočnosti treba uviesť v skutkovej otázke. Najvyšší súd výrok porotcov a rozsudok porotného súdu preskúma po stránke právnej. Podmienkou upotrebenia bodu 1. §-u 69. Trz. je skutočné **navedenie** pachateľa na spáchanie trestného činu. Popudzovanie (štvanie, navádzanie) samo v sebe nie je trestným činom (výjímuc delikty sui generis), stane sa ono len v tom prípade, jestli dosiahne cieľu. Zrušenie rozsudku porotného súdu na základe bodu 1.a) §-u 385. Trpp. a oslobodenie obžalovanej.

(§§ 279., 280., bod 1. §-u 69. Trz., §§ 385. 1 a), 326. bod 1. Trpp., § 33. Trppn.)

Rozsudok:

Z dôvodu materiálnej zmätočnosti, uvedeného v bode 1. a) §-u 385. Trpp., zrušuje sa časť rozsudku porotného súdu, vzťahujúca sa na obžalovanú Z. B. a táto obžalovaná na záklde bodu 1. §-u 326. Trpp. osloboduje sa zpod obžaloby a jej následkov, a nariaďuje sa, aby obžalovaná Z. B. hneď bola pustená na slobodu.

Dôvody:

Proti rozsudku porotného súdu zmätočnú sťažnosť oznámili:

- a) obžalovaná Z. B. čo do viny a trestu,
- b) osobitný obhájca obžalovanej na základe bodov 4.—6. §-u 29. Trppn. a bodov 1. a), b), 2. §-u 385. Trpp.

Porotný súd obžalovanú Z. B. za vinnú uznal zo zločinu zúmyselného zabitia manželského druha dl'a §-u 279., 280. Trz. ako navodkyňu (popudzovateľku) dl'a bodu 1. §-u 69. Trz., ktorý čin tak spáchala, že roku 1921. obžalovanej J. K. ku zabitiu jeho manželky Z. vopred navádzala, teď ho ku zločinu tomuto popudzovala, a preto ju odsúdil na 10 rokov káznice, ako na hlavný, a na 5-ročnú ztratu úradu, ako na vedľajší trest.